

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«ТЕХНІЧНІ КУЛЬТУРИ»

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Код і найменування спеціальності, тип і назва освітньої програми	201 Агрономія ОПП Агрономія
Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова навчальна дисципліна
Курс, семестр	2 курс 4 семестр
Трудомісткість	120 годин, 4 кредити
Мова(и) викладання	Державна
ННІ / факультет, кафедра	Навчально-науковий інститут агротехнологій, селекції та екології Кафедра рослинництва
Контактні дані розробника(ів)	ФІЛОНЕНКО Сергій , кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри рослинництва, доцент; Контакти: ауд. 44 (навчальний корпус №1) e-mail: sergii.filonenko@pdau.edu.ua , тел.: 050-910-28-27 Сторінка викладача: https://www.pdau.edu.ua/people/filonenko-sergiy-vasylovych
Мета вивчення навчальної дисципліни	Навчити здобувачів вищої освіти теоретичних знань із біології, морфології та сучасних технологій вирощування технічних культур і сформувати професійні уміння у майбутніх спеціалістів аграрного сектору щодо практичного застосування набутих знань та умінь у господарствах.
Компетентності	Загальні: ЗК7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. Фахові: ФК3. Знання та розуміння основних біологічних і агротехнологічних концепцій, правил і теорій, пов'язаних з вирощуванням сільськогосподарських та інших рослин. ФК4. Здатність застосовувати знання та розуміння фізіологічних процесів сільськогосподарських рослин для розв'язання виробничих технологічних задач. ФК5. Здатність оцінювати, інтерпретувати й синтезувати теоретичну інформацію та практичні, виробничі і дослідні дані у галузях сільськогосподарського виробництва.
Результати навчання	ПРН5. Проводити літературний пошук української та іноземною мовою та аналізувати отриману інформацію.

	<p>ПРН6. Демонструвати знання й розуміння фундаментальних дисциплін в обсязі, необхідному для володіння відповідними навичками в галузі агрономії.</p> <p>ПРН9. Володіти на операційному рівні методами спостереження, опису, ідентифікації, класифікації, а також культивування об'єктів і підтримання стабільності агроценозів із збереженням природного різноманіття.</p> <p>ПРН10. Аналізувати та інтегрувати знання із загальної та спеціальної професійної підготовки в обсязі, необхідному для спеціалізованої професійної роботи у галузі агрономії.</p> <p>ПРН11. Ініціювати оперативне та доцільне вирішення виробничих проблем.</p> <p>ПРН13. Проектувати та організовувати заходи вирощування високоякісної сільськогосподарської продукції та відповідно до чинних вимог.</p> <p>ПРН14. Інтегрувати й удосконалювати виробничі процеси вирощування сільськогосподарської продукції відповідно до чинних вимог.</p>
<p>Методи навчання</p>	<p>Лекція, демонстрування, лабораторні роботи, робота з навчально-методичною літературою, самостійна робота здобувачів вищої освіти вдома та під керівництвом викладача, усне опитування, контрольна робота для ЗВО заочної форми навчання, розв'язування тестів, використання мультимедійних презентацій, дистанційне навчання з використанням системи Moodle.</p>
<p>Програма навчальної дисципліни</p>	<p>Тема 1. Загальна характеристика олійних культур. Соняшник</p> <p>Тема 2. Біологічні особливості та технологія вирощування ріпаку</p> <p>Тема 3. Ефіроолійні культури. Коріандр і кмин</p> <p>Тема 4. Прядивні культури. Біологічні особливості та технології вирощування конопель і льону-довгунця</p> <p>Тема 5. Хміль і тютюн. Біологічні властивості та технології вирощування</p> <p>Тема 6. Буряки цукрові. Господарське значення, ботанічна характеристика та біологічні особливості</p> <p>Тема 7. Технологія вирощування буряків цукрових</p>
<p>Стратегія оцінювання результатів навчання</p>	<p>Мінімальний пороговий рівень оцінки для обов'язкових навчальних дисциплін, якою і є «Технічні культури», встановлюється за компетентностями і не може бути нижчим за 60 % від максимально можливої кількості балів. Одним із обов'язкових елементів освітнього процесу є систематичний поточний контроль і підсумкова оцінка рівня досягнення результатів навчання.</p> <p>Поточний контроль під час викладання дисципліни «Технічні культури» здійснюється у вигляді виконання лабораторних робіт та захисту звіту по кожній з них, виконання самостійної роботи у вигляді реферату за відповідними темами</p>

	<p>навчальної дисципліни та його захист і розв'язування тестів.</p> <p>Форми, шкала та критерії оцінювання результатів навчання під час проведення поточного контролю успішності здобувачів вищої освіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - виконання лабораторних робіт та їх захист (для ЗВО денної форми навчання) мінімум – 0 балів, максимум – 3 бали; - розв'язування тестів (для ЗВО денної форми навчання) мінімум – 0 балів, максимум – 2 бали; - виконання завдань самостійної роботи здобувачами вищої освіти денної форми навчання (написання і захист реферату за відповідними темами навчальної дисципліни) мінімум – 5 балів, максимум – 35 балів; - виконання завдань самостійної роботи здобувачами вищої освіти заочної форми навчання (написання і захист реферату за відповідними темами навчальної дисципліни) мінімум – 5 балів, максимум – 30 балів; - виконання лабораторних робіт та їх захист (для ЗВО заочної форми навчання) мінімум – 2 бали, максимум – 10 балів; - написання контрольної роботи здобувачами вищої освіти заочної форми навчання та її захист: мінімум – 0 балів, максимум – 50 балів. <p>Форма семестрового контролю знань здобувачів вищої освіти денної форми навчання – екзамен; заочної – залік.</p>
<p>Політика навчальної дисципліни</p>	<p>Відвідування занять є обов'язковим. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни здобувач вищої освіти отримує на занятті 0 балів та зобов'язаний його відпрацювати.</p> <p>Письмові роботи (самостійні роботи для ЗВО денної та заочної форм навчання, а також контрольні роботи для ЗВО заочної форми навчання) перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями у межах встановлених норм. У разі виявлення факту плагіату здобувач вищої освіти отримує за завдання 0 балів і повинен повторно його виконати. Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування. Здобувачі вищої освіти мають дотримуватися положень Академічної доброчесності: https://www.pdaa.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist.</p> <p>Здобувачам надається можливість опанувати відповідну навчальну дисципліну за програмами академічної мобільності за наявними укладеними угодами (договорами) між Університетом та закладом-партнером: https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyapromobilnistpdau.pdf.</p>

<p>Передумови для вивчення навчальної дисципліни</p>	<p>Навчальні дисципліни, які передують вивченню дисципліни «Технічні культури», відповідно до структурно-логічної схеми освітньо-професійної програми Агрономія: «Землеробство», «Агрохімія», «Фітопатологія».</p>
<p>Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Робоча програма навчальної дисципліни. - Навчальний контент (повний текст лекцій). - Тематика та зміст лабораторних робіт. - Питання для самостійної роботи, поточного і підсумкового контролю. - Електронне навчання у системі Moodle. - Забезпечення дисципліни навчальними інформаційними джерелами, інструментами, обладнанням та програмним забезпеченням. - Презентації, відеоролики.
<p>Рекомендовані джерела інформації</p>	<p style="text-align: center;">Основні</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дмитришак М.Я., Мокрієнко В.А., Юник А.В. Морфобіологічні особливості та технологія вирощування технічних культур / за ред. М.Я. Дмитришака. Вінниця : «Нілан-ЛТД», 2017. 484 с. 2. Зінченко О.І., Салатенко В.Н., Білоножко М.А. Рослинництво. Київ : «Аграрна освіта», 2001. 587 с. 3. Паламарчук В. Д., Поліщук І. С., Мазур В. А., Паламарчук О. Д. Новітні агротехнології у рослинництві. Підручник. Вінниця, 2017. 602 с. 4. Петриченко В.Ф., Лихочвор В.В. Рослинництво. Нові технології вирощування польових культур: підручник. 5-те вид., виправ., допов. Львів : НВФ «Українські технології», 2020. 806 с. 5. Фурсова Г.К., Фурсов Д.І., Сергєєв В.В. Рослинництво. Лабораторно-практичні заняття. Ч. II. Технічні та кормові культури. Харків : ТО Ексклюзив, 2008. 380 с. 6. Каленська С.М. та ін. Системи сучасних інтенсивних технологій у рослинництві. Підручник. Вінниця: Рогальська І. О., 2015. 448 с. 7. Філоненко С.В., Кочерга А.А., Ляшенко В.В. Буряківництво. Лабораторно-практичні заняття. Полтава : «Камелот», 2008. 368 с. <p style="text-align: center;">Допоміжні</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бахмат М.І., Кващук О.В., Хоміна В.Я., Загородний М.В., Сучек М.М. Ефіроолійні рослини. Тернопіль : Медобори-2006, 2012. 312 с. 2. Коноплі: монографія. За ред. М.Д. Мигаля, В.М. Кабанця. Суми : Видавничий будинок, «Еллада», 2011. 384 с. 3. Мельник А. В.. Агробіологічні особливості вирощування соняшнику та ріпаку ярого в умовах Північно-східного Лісостепу України. Аналітичний огляд та результати досліджень : монографія. Суми : Університетська книга, 2017. 229 с. 4. Сай В.А. Технологія вирощування, збирання та первинної переробки льону олійного: монографія. Луцьк. 2012. 168 с.

5. Секун М.П., Лапа О.М. та ін. Технологія вирощування і захисту ріпаку. Київ: ТОВ «Глобус-Принт», 2008. 116 с.

6. Тищенко М.В., Філоненко С.В. Вплив системи удобрення цукрових буряків на продуктивність короткоротаційної плодозмінної сівозміни. *Вісник Полтавської державної аграрної академії*. 2019. №3. С.11-17.

7. Троценко В.І. Соняшник: селекція, насінництво, технологія вирощування. Монографія. Суми : Університетська книга, 2020. 286 с.

8. Філоненко С. В., Тищенко М. В., Райда В. В. Ефективність позакореневого внесення регуляторів росту на посівах буряків цукрових. *Вісник Полтавської державної аграрної академії*. 2022. № 2. С. 66-74.

9. Філоненко С.В., Мотренко М.В. Оптимізація захисту посівів буряків цукрових від бур'янів. *Актуальні напрямки та проблеми у технологіях вирощування продукції рослинництва* : матеріали XI наук.-практ. інтернет–конф. м. Полтава, 25 лист. 2021 р. Полтава : ПДАУ, 2021. С. 44-48.

10. Шевченко В.В., Філоненко С.В. Ефективність та доцільність позакореневого внесення мікроелементів на соняшнику. *Актуальні проблеми сучасної науки: теоретичні та практичні дослідження молодих учених* : матеріали І Всеукраїнської науково-практ. конф. м. Полтава, 26-27 квітня 2023 р. Полтава : ПДАУ, 2023. С. 29-31.

Інформаційні ресурси

1. Інститут олійних культур НААН України. URL: <http://imk.zp.ua>

2. Інститут біоенергетичних культур і цукрових буряків НААН України. URL: <http://sugarbeet.gov.ua>

3. Інститут рослинництва ім. В. Я. Юр'єва НААН. URL: <http://www.yuriev.com.ua>

4. ННЦ «Інститут землеробства НААН». URL: <http://zemlerobstvo.com>

5. Всеукраїнський науковий інститут селекції. URL: <https://vnis.com.ua/>

6. Дослідна станція луб'яних культур Інституту сільського господарства Північного Сходу НААН України. URL: <http://ibc-uaas.at.ua/>

7. Журнал «Агроном». URL: <http://agronom.com.ua>

8. Журнал «Зерно». URL: <http://www.zerno-ua.com>

9. Журнал «Пропозиція». URL: <http://www.propozitsiya.com>

10. Журнал «Цукор України». URL: <http://sugarua.com>

Рік введення

2023